

Holger Lauritsen
Dalagervej 1, 7600 Struer

§ 11
Miljøgodkendelse
af svinebedriften "Engholm"
Dalagervej 1, 7600 Struer

8. september 2010

Virksomhedens art: Sobesætning med smågriseproduktion
 Matrikel nr.: 15b Fovsing By, Fovsing
 Betegnelse: Husdyrbrug omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
 Tilsynsmyndighed: Struer Kommune
 Udarbejdet af: Orbicon for Struer Kommune
Stamblad:

Virksomhedens ejer og kontaktperson	Holger Lauritsen Dalagervej 1, 7600 Struer 9685889 germunds@tiscali.dk										
Virksomhedens adresse og telefonnumre	Holger Lauritsen Dalagervej 1, 7600 Struer 96858889 germunds@tiscali.dk										
Virksomhedens matrikelnumre	<table> <tr> <td>Fovsing By, Fovsing</td> <td>15b</td> </tr> <tr> <td>Den nordlige Del, Vejrum</td> <td>3n</td> </tr> <tr> <td>Den mellemste Del, Vejrum</td> <td>14b</td> </tr> <tr> <td>Den nordlige Del, Vejrum</td> <td>3f</td> </tr> <tr> <td>Den nordlige Del, Vejrum</td> <td>3o</td> </tr> </table>	Fovsing By, Fovsing	15b	Den nordlige Del, Vejrum	3n	Den mellemste Del, Vejrum	14b	Den nordlige Del, Vejrum	3f	Den nordlige Del, Vejrum	3o
Fovsing By, Fovsing	15b										
Den nordlige Del, Vejrum	3n										
Den mellemste Del, Vejrum	14b										
Den nordlige Del, Vejrum	3f										
Den nordlige Del, Vejrum	3o										
Kommune	Struer Kommune										
CVR-nr. - CHR-nr.	26808723 - 58920										
Ejendomsnummer	6710010418										
Betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug										

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	5
1.2 AFGØRELSE	6
1.3 GYLDIGHED	6
1.4 GENERELT	6
1.5 LOVGRUNDLAG	7
1.6 KLAGEVEJLEDNING	7
1.7 OFFENTLIGGØRELSE	8
2.1 GENERELT	9
2.2 ÅRSPRODUKTION OG FODRING	9
2.3 UHELD, RISICI OG DRIFTSFORSTYRRELSER	10
2.4 STALDINVENTAR OG DRIFT	10
2.5 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	10
2.6 GYLLEHÅNDBLING	10
2.7 TRANSPORT	11
2.9 LUGT	11
2.10 SPILDEVAND	12
2.11 STØJKILDER	12
2.12 SKADEDYR	13
2.13 STØV	13
2.14 LYS	13
2.15 OPLAG AF OLIE OG KEMIKALIER	13
2.16 AFFALD	13
2.17 UDBRINGNINGSAREALER	14
2.18 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK / RENERE TEKNOLOGI	14
2.19 TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL	15
3. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	15
3.1 IKKE MILJØTEKNISK RESUMÉ	15
3.2 OPLYSNINGER OMKRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	16
3.2.1 Bygninger	16
3.2.2 Afstandskrav	16
3.2.3 Landskabelige hensyn	17
3.2.4 Energi	17
3.2.5 Vand	17
3.2.7 Spildevand	18
3.2.8 Transport	18
3.2.9 Støjkilder	19
3.2.10 Risici	19
3.2.12 Olie og kemikalier	20
3.2.13 Opbevaringsanlæg og kapacitet	20
3.2.14 Opgørelse over produktion og opbevaringskapacitet	20
3.2.15 Lysforhold	20
3.3 OPLYSNINGER OM STALDAFSNIT	20
3.4 OPLYSNINGER OMKRING BESÆTNINGEN:	22
4.1 BAGGRUND FOR GODKENDELSEN	25
4.2 GENERELLE AFSTANDSKRAV	25
4.3 LUGT	25
4.4 BAT-STALDTEKNOLOGI OG GENERELT KRAV OM REDUKTION AF AMMONIAK FRA HUSDYRBRUG	25
4.5 AMMONIAKFØLSOMME NATUROMRÅDER	27
4.6 GRUNDEVAND	27
4.7 OVERFLADEVAND	28

4.8 INTERNATIONAL NATUR.....	29
4.9 LANDSKABELIGE VÆRDIER.....	31
4.10 KULTURMILJØ.....	31
4.11 TIL- OG FRAKØRSEL TIL VIRKSOMHEDEN	31
4.12 EGENKONTROL.....	31
4.13 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)/RENERE TEKNOLOGI.....	32
4.14 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	34
4.15 UNDERSØGTE ALTERNATIVER	34
4.16 VURDERINGSGRUNDLAG	34

1. Meddelelse om miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Struer Kommune modtog den 12. november 2007 en ansøgning om miljøgodkendelse til ændring af eksisterende husdyrbrug. Der søges om godkendelse af staldanlægget på ejendommen Engholm, Dalagervej 1 samt alle ejede og forpagtede udspretningsarealer drevet af Holger Lauritsen. Der søges om at ændre dyreholdet fra 188,15 DE smågriseproduktion (0-30 kg) til 151,67 DE smågriseproduktion (0-11 kg). Der sker ingen ændring af staldanlæg, men udelukkende ændring af inventar.

Den byggetekniske sagsbehandling foretages sideløbende af Struer Kommunes byggeafdeling.

Husdyrholdets sammensætning:	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer	540	125,58	600	139,54
Smågrise indtil 11 kg	0	0	16.200	12,13
Smågrise indtil 30 kg	13.556	62,57	0	0
I alt		188,15		151,67

Ifølge ansøgningen er de lovpligtige 15 % ammoniakreduktion fra stald og lager overholdt. Dette opnås bl.a. ved, at staldtypen "delvis spaltegulv" har en lav ammoniakfordampning. Endvidere sker der overdækning af eksisterende gyllebeholder. Alle stald- og opbevaringsanlæg er beliggende i en afstand på mere end 1000 meter fra nærmeste § 7 naturområde (udenfor bufferzone). Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission i nærmeste beliggende § 7 naturområde. Ammoniakkravene i godkendelsesloven er dermed overholdt.

Ejede og lejede udspretningsarealer udgør 49,71 ha. Arealerne er delvis beliggende i nitratklasserne 0, 1, og 3. Der afsættes svinegylle svarende til 82,5 DE til aftalearealer beliggende Hjermvej 96, 7560 Hjerm, hvortil der er udarbejdet en § 16 arealgodkendelse. Der modtages ikke husdyrgødning fra anden ejendom.

12,98 ha af udspretningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomt grundvandsområde. Her er nitratudvaskningen uændret 56 mg nitrat/l.

For at reducere udvaskningen til det lovpligtige niveau på bedriftsniveau, etableres der 4,00 % ekstra efterafgrøder ud over de lovmæssige krav (Plantedirektoratet). De 4,00 % beregnes ud fra efterafgrødegrundarealet jf. Plantedirektoratets regler herom. Det er oplyst, at der benyttes samme sædskifte som referencesædskiftet på alle udspretningsarealerne. Der stilles derfor ikke vilkår om sædskifte på udspretningsarealerne.

Krav om overskud af fosfor er overholdt. Der er et fosforoverskud på 13,2 kg P/ha på udspretningsarealerne.

Geneafstanden for husdyrbruget er beregnet til hhv. 96 m (nabo), 177 m (samlet bebyggelse) og 302 m (byzone m.v.). De faktuelle afstande er hhv. ca. 222 m, 292 m og 1.451 m.

1.2 Afgørelse

Struer Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen beliggende på adressen Dalagervej 1, 7600 Struer. Afgørelsen meddeles i medfør af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår. Der skal gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende arealer og omfatter ovennævnte dyrehold. Miljøgodkendelsen gælder ændring i eksisterende stalde.

Afgørelsen om miljøgodkendelse meddeles på baggrund af, at Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger, indkommet til Struer Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

1.3 Gyldighed

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.

Med "udnyttet" menes, at den ansøgte ændring er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er derfor planlagt påbegyndt i 2018.

1.4 Generelt

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder en vilkårsdel, en miljøredegørelse samt en miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Struer Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til Regionplan 2005 udarbejdet af Ringkøbing Amt.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 12. juli 2010 til den 3. august 2010, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

1.5 Lovgrundlag

Godkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug m.v., nr. 294 af 31. juni 2009.

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006.

Regionplan 2005 fra Ringkøbing Amt.

Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 749 af 21. juni 2007.

Bekendtgørelse om affald, nr. 1634 af 13. december 2006.

Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav, nr. 1152 af 23. november 2006.

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, nr. 533 af 18. juni 2003.

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines olietankbekendtgørelsen, BEK nr. 724 af 01/07/2008.

1.6 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Godkendelsen kan desuden påklages af visse myndigheder og organisationer, som angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelse i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Struer Kommune, Miljø Struer Kommune, Postboks 19 Østergade 11-15, 7600 Struer. Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber onsdag den 6. oktober kl. 15,30.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

1.7 Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort onsdag den 8. september 2010 ved annoncering i Ugeavisen Struer.

På Struer Kommunes vegne

Kristian Iversen
Agronom

Kurt Vanggaard
Miljø- og Naturchef

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Holger Lauritsen, Dalagervej 1, 7600 Struer. (ansøger)
- Henrik Germundson, Østre Hovedgade 44, 7560 Hjerm e-mail germunds@tiscali.dk
- Orbicon A/S, Gasværksvej 4, 9000 Ålborg, att.: Peter Nygaard, e-mail pony@orbicon.dk
- Bjarne Vingolf, Agergårdvej 6, 7600 Struer (ejer af forpagtede arealer)
- Vita Mark Sørensen, Søbjergvej 6, 7600 Struer (nabo)
- Per Nygaard Thomsen, Søbjergvej 7, 7600 Struer (nabo)
- Yvonne Olander Borchmann og Torben Meisner Nielsen, Søbjergvej 9, 7600 Struer (nabo)
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing, e-mail post@rin.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Struer, e-mail struer@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København ø, e-mail dn@dn.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, att.: Jens K. Thygesen, Skyttevej 4, 7182 Bedsten, e-mail jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, att.: Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, e-mail enie@akademiarhus.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, att.: Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, e-mail natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Peder J. Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro, email struer@dof.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail husdyr2ecocouncil.dk
- Holstebro Museum, e-mail niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Dalagervej 1 samt de udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CVR nr. 26808723.
- 2) Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
- 3) Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 4) Tilsynsmyndigheden skal straks orienteres om følgende forhold:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode.
- 5) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
- 6) Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Alle olietanke skal tømmes
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelig.

2.2 Årsproduktion og fodring

- 7) Bedriften tillades drevet med en årlig svineproduktion på 600 årssøer med årlig produktion af 16.200 stk. smågrise indtil 11,0 kg., svarende til 151,67 dyreenheder.

- 8) Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
 - Når besætningen er nået op på 151,67 dyreenheder.
 - Besætningens størrelse den 8. september 2012 (to år efter endelig meddelelse).
- 9) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal afregning fra salg af smågrise samt udskrifter fra CHR-registret for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
- 10) Der skal anvendes fytase i foderblandingerne. Fytase skal doseres således, at fosforindholdet i foderet reduceres og så foderteknologien som helhed kan betragtes som en renere teknologi.
- 11) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen.

2.3 Uheld, risici og driftsforstyrrelser

- 12) Husdyrbruget skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
- 13) Inden godkendelsen kan tages i anvendelse skal der udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden.
- 14) Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

2.4 Staldinventar og drift

- 15) Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.
- 16) Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

2.5 Opbevaring af husdyrgødning

- 17) Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendomsniveau.

2.6 Gyllehåndtering

- 18) Der skal etableres fast overdækning på bedriftens gyllebeholder i form af betonlåg, teltoverdækning eller anden lignende fast overdækning, som kan godkendes af tilsynsmyndigheden.

- 19) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 20) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter påfyldning af gylle. Alternativt kan der anvendes fyldningssystemer, som eliminerer risikoen for spild ved fyldning af gyllevogne, eksempelvis gyllevogne med selvstændig pumpe og kran.

Der skal gøres opmærksom på, at fra 1. august 2007 skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker på arealer, som ligger inden for 1000 m til de i § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturområder ske ved nedfældning. Bilag 6 angiver naturområder omfattet af §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Fra 1. september 2008 gælder ændrede tekniske regler vedrørende gyllebeholdere, idet husdyrgødningsbekendtgørelsens regler i § 17, stk. 3 - 7 vedrørende gylletanke ændres. Reglerne omfatter samtlige gylletanke - både nye og eksisterende.

2.7 Transport

- 21) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg, spildkant eller lignende således, at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 22) Sker transport af gylle af en anden end den ansvarlige eller dennes ansatte, skal ovennævnte krav gøres kendt og følges af entreprenøren.
- 23) Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske således, at tilsynsmyndighed vurderer, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.

Der skal gøres opmærksom på, at ifølge landbrugsloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal gylle, der transporteres mere end 10 km transporteres i lastbil eller i et påhængskøretøj hertil.

2.8 Håndtering af marksprøjte

- 24) Rengøring af sprøjteudstyr, vask af maskiner samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder eller på det areal hvor sprøjtemidlet skal udbringes. Indvendig skylning af marksprøjten kan foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
- 25) Ved blanding af sprøjtemidler kan vand tilledes sprøjtebeholderen direkte fra vandforsyningen via en kontraventil, hvis der benyttes en sprøjtecomputer eller et vandur, der automatisk styrer vandmængden ved fyldning af sprøjten. Påfyldning kan også ske fra en separat vandtank hvor der er mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.

2.9 Lugt

- 26) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt ved en god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester. Ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres efter behov.
- 27) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som kan godkendes af kommunen, og derefter

gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

2.10 Spildevand

- 28) Spildevand fra rengøring af stalde o.l. skal ledes til samletank eller gyllesystem
- 29) Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

2.11 Støjklider

- 30) Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
	Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
	gennemsnit værdi over referencetidsrummet	gennemsnit værdi over referencetidsrummet	gennemsnit værdi over referencetidsrummet	Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natteperioden må ikke overskride 55 dB(A).

- 31) Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrke-målinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
- 32) Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 30 ikke kan overholdes.
- 33) Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
- 34) Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

- 35) Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

2.12 Skadedyr

- 36) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 37) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Konstateres der rotter på ejendommen, kontaktes kommunens rottebekæmpelse.

2.13 Støv

- 38) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndighed skønnes at være væsentlige.
- 39) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.14 Lys

- 40) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
- 41) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.15 Oplag af olie og kemikalier

- 42) Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
- 43) Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
- 44) Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.16 Affald

- 45) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt samt opbevares og bortskaffes efter kommunens til enhver tid gældende regulativer.
- 46) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

- 47) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares overdækket. Affaldet skal placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstørfende dyr.

2.17 Udbringningsarealer

- 48) Ejendommens husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 1.
- 49) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 648 af 18. juni 2007). Kommunen vurderer herefter, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.
- 50) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses mest muligt. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- På arealerne, jf. denne godkendelse, skal der i den praktiserede markplan altid være mindst 4,00 procentpoint ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav mht. pligtige efterafgrøder.
- 51) Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til udspredning på de i ansøgning angivne aftalearealer (jf. bilag 12) samt i henhold til gældende regler.
- 52) Der skal foreligge en skriftlig gylleaftale for aftalearealerne inden udbringning på disse arealer.
- 53) Der skal føres en journal, der viser aftaler om udbringning af husdyrgødning fra bedriften. Aftalearealernes størrelse, placering, ejerforhold samt tidshorizont for indgåede aftaler skal være oplyst.
- 54) Der skal afsættes svinegylle svarende til 82,5 DE fra bedriften Dalagervej 1, 7600 Struer, CVR nr. 26808723 til bedriften Hjermvej 96, 7560 Hjerm, CVR nr. 16371076. Afsætningen skal ske i henhold til arealgodkendelsen af sidstnævnte bedrift.

Der gøres opmærksom på, at anvendelse af anden organisk gødning skal indgå i gødningsregnskabet og i øvrigt ske i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen) BEK nr. 1650 af 13. december 2006.

2.18 Bedst tilgængelig teknik / Renere teknologi

- 55) Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
- 56) Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationsanlæg, skal løbende kontrolleres og vedligeholdes.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 57) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtningsaftaler samt tilsætning af fytase til fodret (af mindst 1 års varighed) skal opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 58) Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

3. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

3.1 Ikke miljøteknisk resumé

Det ansøgte projekt opfylder kravene til miljø og natur.

Projektet opfylder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniakfordampning fra stald. Dette opnås ved at anvendelse staldtypen "delvist spaltegulv" i alle staldafsnit, hvilket er en staldtype med en lav ammoniakfordampning. Endvidere sker der overdækning af eksisterende gyllebeholder. Alle stald- og opbevaringsanlæg er beliggende i en afstand på mere end 1000 meter fra nærmeste § 7 naturområde (udenfor bufferzone). Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission i nærmeste beliggende § 7 naturområde. Ammoniakkravene i godkendelsesloven er dermed overholdt.

Projektet overholder kravene til lugt, idet der er god afstand til naboer og byer. Der er ingen enkeltboliger, samlet bebyggelse, byzone eller sommerhusområde inden for de beregnede lugtgeneafstande.

Projektets udbringningsarealer er beliggende i et område, der afvander ad Kvistrup Møllebæk/Vejrum Bæk. Vandløbsmålsætning er B1 (Gyde- og yngelopvækst for laksefisk), og målsætningen er ikke opfyldt. Arealerne afvander til Limfjorden, (Natura 2000-område).

Udspretningsarealerne udgør 49,71 ha. Disse afvander til arealer beliggende i nitratklasse 0 (4,72 ha), nitratklasse 1 (43,98 ha) og nitratklasse 3 (1,01 ha). DE reduktionsprocent er beregnet til 85,71 %. På denne baggrund er det beregnet, at der, i gennemsnit, må udbringes 1,2 DE/ha. Det reelle husdyrtryk er 1,39 DE/ha. Der vil efter ændringen blive etableret flere efterafgrøder end de pligtige (4,00 % ekstra). Derved overstiger nitratudvaskningen ikke den udvaskning, der ville være ved 1,2 DE/ha uden virkemidler. Projektet opfylder således kravet til nitrat i forhold til overfladevand. Der er valgt forskellige sædskifter, som alle er i overensstemmelse med referencesædskiftet, jævnfør ansøgningen.

Udspretningsarealerne afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet af fosfor. Ifølge arealberegningerne overholdes krav om fosfor-overskud, hvilket er beregnet til 13,2 kg P/ha/år.

Markerne "3 ejet", "1,4,6 ejet", "5-1, forp.BV" er delvis beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (drikkevand), hvor der stilles krav til, at nitratudvaskningen på disse arealer enten ikke må stige eller ikke overstige 50 mg nitrat/liter. På samtlige arealer i nitratfølsomme indvindingsområde er der en uændret nitratudvaskning på 56 mg nitrat pr. liter.

I forbindelse med miljøgodkendelsen er der foretaget beregninger af virkningerne på miljøet. Resultaterne af beregningerne er angivet i nedenstående tabel.

Beskyttelsesniveauer	Maksimalt tilladte	Ansøgte husdyrbrug
Ammoniakemission fra stald og lager (Reduktionskrav)		2422,58 kg N/år 15 % reduktion af NH ₃ tab fra stald og lager er opfyldt.
Ammoniak-merdeposition indenfor bufferzoner I og II		Alle stald- og opbevaringsanlæg er beliggende udenfor bufferzone
Fosforoverskud	Ansøgt harmoniareal (1,4 DE/ha)	Fosforoverskud er beregnet til 13,2 kg P/ha/år. Krav om fosforoverskud overholdt
Nitratudvaskning til overfladevand	Individuel harmonigrænse, idet arealerne ligger i nitratklasse 0, 1 og 3	DE-reduktion på gennemsnitlig 85,61 % KgN/ha DE _{max} = 63,4 KgN/ha DE _{reel} = 63,1
Nitratudvaskning til grundvand	Der må i nitratfølsomt indvindingsopland ikke ske forøgelse af nitratudvaskning til grundvand, hvis værdien overstiger 50 mg nitrat pr. liter.	Ingen merbelastning i ansøgt drift
Afstandskrav	Minimum afstandskrav	Ansøgte husdyrbrug
Lugtgener (Ny og FMK)	96 m / 177 m / 302 m (nabo / samlet bebyggelse / byzone m.m.)	ca. 222 m / 292 m / 1451 m (nabo / samlet bebyggelse / byzone m.m.)

3.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

3.2.1 Bygninger

Engholm er beliggende Dalagervej 1, Struer. Der etableres ikke nye bygninger i forbindelse med projektet, idet eksisterende staldsystem bibeholdes med udskiftning af inventar. Grundplan er 2431 m² og bygningshøjden er 7 m. Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader er røde mursten og grå ertanittagplader. Der er ingen belysning på facader.

3.2.2 Afstandskrav

Det er i ansøgningen oplyst, at ejendommen overholder de i §§ 6, 7 og 8 jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilladte afstande.

Produktionsanlægget ligger i det åbne landskab. Der er ca. 222 m til nærmeste nabo, ca. 292 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca. 1451 m til nærmeste byzone.

Afstande fra ansøgte projekt:

Objekt	Faktisk afstand
Nærmeste nabo	222 m
Samlet bebyggelse	292 m
Byzone	1451 m
Naboskel	Ikke nybyggeri
Offentlig vej	Ikke nybyggeri
Alment vandforsyningsanlæg	-
Egen boring	-
Vandløb	128 m til dræn

Generelle afstandskrav:

Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	> 300 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	> 300 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	> 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m
Naboskel	> 30 m
Nabobeboelse	> 50 m

3.2.3 Landskabelige hensyn

Bedriften er placeret i det åbne landskab udenfor byområder. Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Staldanlægget er beliggende ca. 1.450 meter sydvest for landsbyen Vejrum Kirkeby.

3.2.4 Energi

Energiforbruget vil falde, da behovet for opvarmning i den fremtidige produktion falder.

	Nudrift	Ansøgt
Årlige elforbrug	100.000 kWh	100.000 kWh
Årligt forbrug af olie	13.000 Liter	13.000 Liter

Energibesparende foranstaltninger

Der er opsat lavenergi lysstofrør i alle stalde. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringsystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. Efter behov fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget. I dele af staldene er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end f.eks. ligetryksventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

3.2.5 Vand

Estimeret årlig forbrug af:	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand	25.000 m ³	25.000 m ³
Vaskevand	Standardmængde iht. LB	Standardmængde iht. LB

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås ved drikkepipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug). Vandforbruget måles ikke som sådant, men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

3.2.6 Affald - husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald:

Døde dyr

Døde dyr (EAK-kode 02 01 02) bliver anmeldt til destruktionsanstalten inden 24 timer og giver ikke anledning til uhygiejniske forhold eller nedsivning af safter fra dyrene i perioden indtil afhentning. Dette sikres ved, at opbevare kadaverne i lukkede beholdere eller under kadaverkappe/presenning. Opbevaringen giver ikke anledning til væsentlige nabogener. Ved øget dødelighed i besætningen, f.eks. grundet sygdom, skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container.

Fast affald

Papir, pap og plastik samt andet affald, der fremkommer på husdyrbruget bortskaffes af renovationsfirma via container. Opbevaring og anvendelse af affaldsstoffer til gødningsformål opbevares i gyllebeholder. Medicinrester, herunder rester samt tom emballage opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende i et aflåst skab. Medicinrester afhentes af dyrlæge.

Olie- og kemikalieaffald

Der er ingen kemikalieaffald fra ejendommen. Olieskift foretages af værksted.

3.2.7 Spildevand

	Mængde nudrift	Mængde ansøgt
Vaskevand fra staldrengøring	160 m ³ /år	180 m ³ /år
Rengøring af staldteknisk udstyr	20 m ³ /år	20 m ³ /år
Sanitært spildevand fra driftsbygninger	20 m ³ /år	20 m ³ /år

Spildevand tilledt gyllebeholder

Vaskevand fra rengøring af stalde 180 m³ og vaskevand fra rengøring af redskaber og staldteknisk udstyr 20 m².

Spildevandsafledning

Der afledes ikke processpildevand udenom gyllesystemet. Spildevand fra anlæggets eksisterende toiletfaciliteter ledes til ejendommens beboelses septiktank med spildevandsafledning derfra.

3.2.8 Transport

Staldanlægget ligger i åbent landskab med til- og frakørsel til en mindre trafikeret vej med spredt bebyggelse. Der sker ingen ændringer i transporterne i forhold til nudrift.

Husdyrgødning

Gylletransport omfatter 87 læs a 25 m³ årligt, og giver kun støj over en kort periode på max. 1 mdr. pr. år. Der er ingen tæt bebyggelse i området på ruten.

Gylle vil hovedsagligt blive bragt ud til arealer indenfor en radius af 2-3 km, med den væsentligste del udbragt i forårsmånederne.

Foder

Korn: 15 læs a 30 ton.

Lastvogne med foder giver ingen støjgener i forhold til naboer og Vejrum by. Transporter med proteinfoder kan foregå hele døgnet. Resten af transporterne er kun om dagen.

Ind- og udlevering af dyr

Afhentning af dyr: 52 gange årligt.

Indlevering af dyr: 10 gange årligt.

Lastvogne ved afhentning og indlevering af dyr giver ingen støjgener i forhold til naboer og Vejrum by.

Anden transport

Brændstof: 10 gange årligt

3.2.9 Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Der kan forekomme støj fra kværn, fodrepumpe samt ventilation.

Driftperiode for kværn er 8-12 på hverdage og foderpumpe kører 5 gange pr. døgn i 1 time. Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen

Tiltag mod støjkilder

Ved at vedligeholde ventilationsanlæggets ventilationsmotorer, kan støj efter slidtage begrænses.

Det vurderes, at støjkilderne er under 40 dB.

3.2.10 Risici

Redegørelse for mulige uheld

Bygningerne indrettes på en måde, så risiko for gylleudslip undgås. Der bliver kun én pumpe fra stald til gyllebeholder. Denne afbrydes på hovedtavle. Gyllebeholderen har ingen pumper.

Minimering af risiko for uheld

Der er etableret påfyldningsplads for gylle.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Der udarbejdes beredskabsplan.

Efter gylleudbringning fjernes eventuelt spild ved læssepladsen.

Ved gylleudslip, som følge af uheld, der kan medføre forurening eller risiko for forurening til omgivelserne, kontaktes kommunens miljøforvaltning.

Hvor der er akut fare for forurening, alarmeres miljøberedskabet via alarmcentralen.

3.2.11 Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der opsættes rottekasser og elektrisk fluefanger. Der er god hygiejne på ejendommen.

Fluegener

Renholdelse af stier hver dag, samt fluefanger. Kalk i stier efter vask.

Fluegener søges begrænset ved gennemført holddrift med jævnlig gylleudslusning samt rengøring og desinfektion af staldafdelingerne mellem hvert hold.

Rottebekæmpelse

Der opsættes rottekasser. Ved rottegener kontaktes Struer Kommune.

3.2.12 Olie og kemikalier

Der er ingen kemikalier eller pesticider på ejendommen.

Til staldens opvarmningssystem kan der være op til 2500 liter fyringsolie. Der opbevares ikke motorolier på ejendommen.

3.2.13 Opbevaringsanlæg og kapacitet

Eksisterende anlæg:

Navn	Kapacitet i m ³	Fast overdækning	Nedlægges i forbindelse med ansøgte projekt
Eksisterende gyllebeholder	2500	Ja	Nej
Gyllekanaler og -fortank	450	-	Nej

3.2.14 Opgørelse over produktion og opbevaringskapacitet

Den samlede årlige produktion af husdyrgødning er 3.550 m³. Tankkapacitet er 2.500 m³ svarende til 8,44 mdr. Kapacitet i kanaler og fortank er 450 m³ svarende til 1,62 mdr. Med 10,06 mdr. samlet opbevaringskapacitet er gyllekapaciteten tilstrækkelig, jf. detaljeret beregning bilag 10.

3.2.15 Lysforhold

Der er ingen fjernvirkning, idet der kun er lys indendørs og bagved stald.

3.3 Oplysninger om staldafsnit

Generelt:

Produktionen skal finde sted i eksisterende, renoverede stalde. Se detaljer i afsnit 3.4.

Ventilation:

Ventilationsafkast er ligetryksventilation, ialt 13 ventilatorer. Driftstimer pr. år er 8760 timer.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

Samtlige staldafsnit er etableret med delvist spaltegulv. Denne staldtype har en lav ammoniakfordampning.

Vask hver 6. uge, hvor der desinficeres med kalk.

Begrænsende tiltag på ammoniakemissionen og fosforudskillelsen er effektiv fodring med optimerede foderblandinger, hvor det tilstræbes at holde et lavt protein og fosforindhold tilpasset dyrenes alder. Brug af fytase forventes at indgå i foderblandingerne.

Gyllebeholderen er etableret med fast overdækning.

BAT staldteknologi

Redegørelse

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene, og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for grise, smågrisestalden

En sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller
- med et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), eller
- med et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikspalter og en lavvandet gødningskanal og kanal for fordærvet drikkevand, eller
- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Staldsystemer for søer, farestalden

- En farestald med fuldt spaltegulv i plast eller metal og med
- kombineret vand- og gødningskanal, eller
- skyllesystem med gødningsrende, eller
- gødningsfordybning nedenunder

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrånende væg og skrånende gødningskakker samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Endvidere findes der 6 BAT-byggeblade (under opdatering):

- Køling af kanalbund + linespil (Drægtige søer)
- Faresti med delvist spaltegulv (Diegivende søer)
- To-klimastald med delvist spaltegulv (Smågrise)
- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal (Slagtesvin)
- Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund (Slagtesvin)
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft (Slagtesvin)

Der findes 3 staldafsnit på ejendommen.

- En løbe- og drægtighedsstald (individuel opstaldning) med delvis spaltegulv.
- En farestald (kassestier) med fuldspaltegulv.
- En smågrisestald (fra 7,2 kg – 11 kg), toklimastald med delvis spaltegulv.

Eksisterende løbe- og drægtighedsstald med individuel opstaldning, delvis spaltegulv. Delvise spaltegulve er BAT. Da der ikke sker opbrydning af staldgulvet, vurderes gyllekøling som tiltag for yderligere virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampningen ikke realistisk. Stalden er bygget i 1997/2002 og forventes først at skulle renoveres om ca. 8-10 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Eksisterende farestald med fuldspaltegulv. Stalden er bygget i 1986/2006 og forventes først at skulle renoveres om ca. 8 -10 år. Den forventede renovering ligger inde i revurderingsperioden, og det vil derfor blive vurderet til den tid, hvordan stalden skal indrettes, for til den tid at leve op til BAT.

Smågrisene går i toklimastalde med delvist spaltegulv, hvilket er BAT både ifølge BATbyggebladet for smågrise nr. 106.03-52 "To-klimastald med delvist spaltegulv" og EU's BREF-note. Der forventes en reduktion af ammoniakfordampningen på ca. 30 % ifølge BAT-byggebladet og 34 % ifølge EU's BREF-note i forhold til referencesystemerne, der er henholdsvis "drænet gulv med gyllekumme under hele gulvfladen" og "fuldspaltegulv med en underliggende gødningskanal".

Fravalg af BAT-teknikker for nye og eksisterende stalde:

Der foreligger følgende BAT-blade fra Mijjøstyrelsen:

Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sl.St.01:v1.05-09 omkring Gylleforsuring: Gylleforsuring er svært at få til at fungere i svinestalde pga. af staldenes mange sektioneringer. Det er svært og meget kompliceret at få gyllen til at cirkulere effektivt rundt under hver staldsektion, hvilket er nødvendigt, for at få gylleforsuring til at fungere rigtigt. Energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg er meget stort, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Derudover er der en forøget risiko for lugtgener ved forsuring. Det vurderes at være uproportionalt set ud fra både et driftsøkonomisk og miljøøkonomisk perspektiv at etablere gylleforsuring. Ansøger har derfor fravalgt denne teknologi.

Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sl.St.02:v2 05-09 omkring Luftvasker med syre i slagtesvinestalde: Det fremgår af BAT-bladet blandt andet, at danske undersøgelser har vist, at tilstopning af filtret forekommer mere eller mindre hyppigt. Tilstopning er kritisk, da det påvirker renseeffekten, energiforbruget og øger risikoen for driftsproblemer i stalden i form af bl.a. dårligt indeklima og forringet dyrevelfærd, og at teknikken er forbundet med øgede investeringer og driftomkostninger i f.t. referencesystemet. Det ville kræve store investeringer og driftsomkostninger at etablere et sådant anlæg. Der er således ikke proportionalitet i at kræve, at der etableres et anlæg til luftvaskning. Ansøger har derfor fravalgt teknikken.

Desuden må det vurderes, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakdepositionen i området – der er god afstand til nærmeste § 7 areal og til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Kravet om 15 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen imødekommes ifølge disse beregninger ved overdækning af gyllebeholderen. Med de angivne tilpasninger, kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Samlet vurdering

Med henblik på at reducere staldanlægs ammoniakfordampning er i BAT – grundlaget (EU's BREF - note og BAT – Byggeblade) udpeget nogle teknikker, der vurderes i tilstrækkeligt omfang at imødekomme disse intentioner. Det fremgår af EU's BREF – note, at det til slagtesvin bl.a. er BAT at have fuldspaltegulv med vakuumsystem under til hyppig fjernelse af gylle. Da et delvist spaltegulv betyder mindre ammoniakfordampning end et fuldt spaltegulv, vurderer Struer Kommune, at et delvist spaltegulv med vakuumsystem under til hyppig fjernelse af gylle også kan betragtes som BAT i forhold til Kravene i EU's BREF - note.

3.4 Oplysninger omkring besætningen:

Staldnumre i henhold til ansøgning.

1.1.1. ændring fra 30 kg til 11 kg produktion, frav. stald

	Nudrift stk.	DE	Ansøgt stk.	DE	Særlige virkemidler
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	540	87,72	600	97,47	Ingen
Årsso, farestald, Kassestier, fuldspaltegulv	540	37,86	600	42,07	Ingen
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	13.556	62,57	16.200	12,13	Ingen

3.5 Oplysninger omkring udspretningsarealer og opbevaringskapacitet

Overfladevand

Hovedparten af udspretningsarealerne afvander til Limfjorden, ad Kvistrup Møllebæk/Vejrum Bæk. Vandløbsmålsætning er B1 (Gyde- og yngelopvækst for laksefisk), og målsætningen er ikke opfyldt. En meget lille del (mindre end 2 ha) afvander til Nissum Bredning.

Dele af Limfjorden er udpeget som Natura 2000 område. Og er derfor under international beskyttelse pga. dens bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for flere kystfugle) og naturtypen kystlagune, der er vurderet som en særlig truet naturtype. Den overordnede målsætning for Limfjorden er, at der skal være alsidigt plante- og dyreliv, kun svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Målsætningen for Limfjorden er ikke opfyldt. Årsagen hertil er primært for stor tilførsel af næringsstoffer. Den store næringssalttilførsel til Limfjorden giver forhøjede koncentrationer af næringsalte i vandet, hvilket medfører øget algeproduktion, reduceret udbredelse af bundvegetation, udbredte iltsvind og påvirkning af bundfaunaen. Signifikante forbedringer i Limfjordens miljøtilstand forudsætter derfor et fald i næringsstofftilførslen til fjorden.

Det samlede areal til udspretning af husdyrgødning fra husdyrbruget udgør 49,71 ha ejede + forpagtede arealer. Der udover afsættes svinegylle svarende til 82,5 DE til aftalearealer beliggende Hjermvej 96, 7560 Hjerm, hvortil der er udarbejdet en § 16 arealgodkendelse.. Med de valgte sædskifter og efterafgrøder udvaskes der på ejede og forpagtede udspretnings arealer 63,1 kg N/ha/år. DE-reduktionsprocenten er beregnet til 85,71 %.

Vedrørende grundvand sker der en uændret nitratudvaskning på nitratfølsomme indvindingsområder på 56 mg nitrat/l.

Udspretningsarealernes beliggenhed i forhold til beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition, fosforoverskud og nitratudvaskning er angivet i nedenstående tabel.

	Kategorier som udløser krav om skærpede beskyttelse	Berørt
Ammoniakdeposition	Naturområder omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Udenfor bufferzone
Fosforoverskud	Lavbundsarealer, der ligger i opland til Natura 2000-område, som er overbelastet med fosfor	Ja, enkelte, men ikke drænet eller grøftet. Der er et fosforoverskud på bedriften 13,2 kg P/ha/år
Nitratudvaskning til overfladevand:	Nitratklasse 0,1, 2 eller 3	Ja - nitratklasse 0, 1 og 3
Nitratudvaskning til grundvand:	Nitratfølsomt indvindingsområde	Ja, ingen stigning

Fosforoverskud:

Arealerne afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet af fosfor. Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor lavbundsarealer, der ligger i opland til Natura 2000-område og som er overbelastet med fosfor. Arealerne er derfor ikke omfattet af fosforklasse 2. Mindre end 1 ha af "mark 5, ejet" ligger indenfor fosforklasse I/III, men er oplyst til at være ikke-drænet, og er derfor udenfor fosforklasse.

Fosfor tilført pr. ha/år i ansøgt drift er 34,3 kg P/ha/år og fosfor-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit) er 21,1 kg P/ha/år. Dette giver et fosforoverskud/ha/år for ansøgt projekt på 13,2 kg P/ha/år.

Alle arealer er oplyst som værende JB4 og JB6, som ikke er drænedede.

Fosforkravet er overholdt.

Nitratudvaskning til overfladevand:

Nitratklasse 0: 4,72 ha
Nitratklasse 1: 43,98 ha
Nitratklasse 2: 0,00 ha
Nitratklasse 3: 1,01 ha

DE-reduktionsprocenten er beregnet til 85,71 %.

Nitratudvaskning til grundvand:

En del af udspretningsarealerne er placeret i nitratfølsomme indvindingsområder. Der sker en uændret nitratudvaskning på 56 mg nitrat/l på disse arealer.

Skrånende arealer:

Ingen af udspretningsarealerne skråner mere end 6 grader.

Udbringning af gylle:

Ingen af arealerne er omfattet af de generelle regler i husdyrgødnings-bekendtgørelsen om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs, da de er beliggende i en afstand af mere end 1000 m fra arealer omfattet af godkendelseslovens § 7., jf. bilag 4.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Gyllen køres ud med slangeudlægning til vintersæd og nedfældning til vårsæd.

Forpagtninger: Fremgår af bilag 11.

4. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

4.1 Baggrund for godkendelsen

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i kraft.

De nye regler medfører, at den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget ikke længere skal VVM-screenes, men skal tillades efter § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Struer Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen ved ændringen af husdyrbruget.

I de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§ 7 i loven", hvilke henviser til § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

4.2 Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, ifølge ansøgningens oplysninger, overholdt. Placeringsmæssigt er anlægget derfor ikke vurderet til at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

4.3 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, som er foretaget efter SNS-modellen. Lugtgeneafstande (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) samt de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er angivet i nedenstående tabel.

	Faktuel afstand	Beregnet geneafstand (ansøgt)
Fra stald og lager til eksisterende/ fremtidige byzone/sommerhus-områder	ca. 1.451 m	302 m
Fra stald og lager til samlet bebyggelse i landzone	Ca. 292 m	177 m
Fra stald og lager til enkeltbolig	Ca. 222 m	96 m

Ifølge beregningerne er geneafstandene fra staldanlægget mindre end de faktuelle afstande til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for den beregnede geneafstand for husdyrbruget.

Det er ud fra beregningerne vurderet, at husdyrbruget i fremtiden vil blive drevet på en sådan måde, at hensynet til naboer og andre tilgodeses for så vidt angår lugtgener.

4.4 BAT-staldteknologi og generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet på 15 % er overholdt for husdyrbruget. Kravet om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldes ved, at staldtypen delvist spaltegulv har en lav ammoniakfordampning og ved overdækning af gyllebeholderen.

Staldsystemet delvis spaltegulv er et anerkendt BAT-staldsystem. Derfor stilles der ikke yderligere vilkår om, at eksisterende stalde skal ændres til BAT-staldsystem.

Udvidelsen medfører et fald i ammoniakemission fra anlægget på ca. 341 kg N/år, således den samlede emission bliver på i alt ca. 2.423 kg N/år.

Der foretages ikke fodringskorrektion.

Det er således kommunens samlede vurdering, at husdyrbruget med hensyn til staldsystem i staldene har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknologi. Det er Struer Kommunes vurdering, at staldsystemerne er BAT og er i overensstemmelse med bl.a. Miljøklagenævnets seneste afgørelser af 1. september 2009 (J.nr. MKN-130-00160) og 30. september 2009 (J.nr. MKN-130-00552), hvoraf det fremgår, at BAT svarer til gulve i overensstemmelse med Dansk Landbrugsrådgivnings BATbyggeblad Gr.nr.106.04-52.

Der etableres hverken luftvasker eller anlæg til svovlsyrebehandling af gyllen. Der er således ud fra ansøgers oplysninger samt Miljøstyrelsens beregninger og udmeldinger ikke proportionalitet i at kræve, at der hverken skal luftvasker og/eller anlæg til svovlsyrebehandling af gyllen.

Miljøstyrelsens BAT-blad nr. Sv.St.01:v1 05-09 omkring køling af gyllen i svinestalde: Ved gyllekøling trækkes varme ud af gyllen i gyllekanalerne. Gyllen bliver dermed nedkølet, hvilket reducerer ammoniakemissionen. Jo mere gyllen bliver nedkølet, jo mere kan ammoniakemissionen reduceres. Ammoniakreduktionen afhænger således af den køleeffekt, som varmepumpen nedkøler gyllekummerne med. Det fremgår endvidere af BATbladet, at økonomien er meget afhængig af graden af varmeudnyttelse. Idet der ikke sker ændringer i staldgulvene, etableres der ikke gyllekøling i staldene, idet dette vurderes uproportionelt.

Af Miljøstyrelsens FAQ nr. 57 af 28. januar 2008 "FAQ om vilkår om BAT" fremgår, at kravet om anvendelse af BAT også gælder for de eksisterende dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en etablering, udvidelse eller ændring, idet det dog forudsættes, at krav til eksisterende anlæg fastlægges med rimelige tidsfrister, samt under hensyntagen til, at omkostningerne ved implementering i eksisterende anlæg kan være uforholdsmæssigt store. Miljøstyrelsen har i den forbindelse tilkendegivet, at udgangspunktet normalt vil være, at BAT – grundlaget implementeres i sammenhæng med det tidspunkt, hvor staldeafsnittene næste gang skal gennemgribende reoveres. Styrelsen anfører, at gennemsnitslevealderen for et staldanlæg er 15 – 20 år.

Staldene er bygget i 1997/2002 og 1986/2006 og det gælder for alle staldafsnit, at de ikke trænger til reovering på nuværende tidspunkt. På denne baggrund er det Struer kommunes vurdering, at en rimelig tidsfrist for etablering af nye staldsystemer i de eksisterende stalde ligger ud over godkendelsens retsbeskyttelsesperiode. Dette indebærer, at BAT – vurderinger af staldene vil indgå i miljømyndighedens revurdering efter lovens § 39, når der er forløbet 8 år fra meddelelsen af nærværende godkendelse, dvs. i 2018. Kravene til etablering af BAT i den eksisterende stald vil så skulle ske på grundlag af en vurdering af de teknikker og emissionsforhold, der på dette tidspunkt anses for BAT – niveau. På den baggrund er det kommunens vurdering, at der ikke i nærværende afgørelse skal stilles krav om ændring af staldsystemet i de eksisterende staldafsnit, og at den ansøgte indretning og anvendelse er i overensstemmelse med BAT.

Idet det i øvrigt forudsættes, at reovering og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår.

4.5 Ammoniakfølsomme naturområder

Naturområder omfattet af lovens § 7:

Beskyttelse af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, som er omfattet af lovens § 7 og betegnes som "særlige naturområder". Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Bufferzone I er inden for 0-300 m, og bufferzone II er inden for 300-1000 m, fra naturområder omfattet af lovens § 7.

Alle husdyrbrugets stalde og lagre ligger længere væk end 1000 m fra § 7-arealer (udenfor bufferzone). Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission. Krav i forhold til ammoniak og § 7-naturområder er derfor overholdt.

§ 3-naturområder:

Der ligger et mindre § 3-naturområde i nærheden af husdyrbruget, som ikke er omfattet af lovens § 7. Der må i henhold til Naturbeskyttelsesloven ikke foretages ændringer i tilstanden af naturområder, som hører under § 3-beskyttelsen.

Ca. 680 m vestnordvest for bedriften er der en mindre sø. Søen er ikke målsat, men beliggende i område med værdifulde paddevandhuller med stor og lille vandsalamander.

Vurdering:

Naturområder omfattet af § 7 i loven, som ligger mere end 1000 m fra stald og lager samt alle øvrige § 3-naturområder, er som udgangspunkt tilstrækkelig beskyttet mod ammoniakdeposition af det generelle og individuelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget. Det er derfor vurderet, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige virkninger på naturområder omfattet af lovens § 7 eller på andre naturområder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i denne forbindelse bl.a. lagt vægt på, at der sker et fald i ammoniakemissionen fra bedriftens anlæg. Endvidere er det vurderet, at der ikke kan ske direkte overfladeafstrømning fra udspretningsarealerne til søen, idet afstanden herfra er mere end 50 m.

4.6 Grundvand

Beskyttelsen af grundvandet er rettet mod nitratfølsomme indvindingsområder. For arealerne i nitratfølsomt indvindingsopland gælder det, at der ikke må ske en stigning i nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen.

Samtlige udspretningsarealer er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser. Markerne "3 ejet", "1,4,6 ejet", "5-1, forp.BV" er delvis beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (drikkevand), hvor der stilles krav til, at nitratudvaskningen på disse arealer enten ikke må stige eller ikke overstige 50 mg nitrat/liter. På samtlige arealer i nitratfølsomme indvindingsområder sker der en uændret nitratudvaskning på 56 mg nitrat/l. (bilag 6).

Samtlige udspretningsarealer ligger udenfor hygiejnezoner.

Vurdering:

Ifølge ansøgningen er det lovpligtige beskyttelsesniveau overholdt. Det er på denne baggrund vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af grundvandet, herunder nitratfølsomme indvindingsområder.

4.7 Overfladevand

Generelt

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten fra udspretningsarealer kan ske via udvaskning til grundvandet som dernæst føder vandløb og søer eller via overfladeafstrømning direkte til vandløb og søer. I sidste ende ender næringsstofferne i fjorde og kystnære områder, i sjældnere tilfælde i søer.

Udvaskning til grundvandet er den primære tabsvej for kvælstof, mens fosfor som er tungtopløseligt i højere grad er knyttet til jordpartikler end kvælstof og dermed også i højere grad tabes til vandmiljøet via erosion på vandløbsnære marker. Vandområderne har forskellig følsomhed overfor kvælstof og fosfor. De fleste søer er følsomme overfor en øget tilførsel af fosfor, mens fjorde og kystnære områder er følsomme overfor begge næringsstoffer på forskellige tider af året. Vandløb regnes generelt ikke for at være følsomme overfor en øget belastning med næringsstoffer. Deres funktion er primært som transportvej for næringsstoffer mellem udspretningsarealer og slutrecipient. Dog kan overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale direkte til vandløbene have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen. Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v.

Kvælstofudvaskning

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3, som er de kvælstof-følsomme områder i forhold til hav & fjord. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. Reduktionspotentialen, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i oplandet og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Da arealer hovedsageligt ligger i nitratklasse 0-1, og kun lidt i nitrat klasse 3 er arealerne forholdsvis robuste. Dette er med baggrund i at de ligger i et opland til et natura 2000 område der er meget sårbart/sårbart overfor kvælstofudvaskning men mellem 0-50 %/51-75 %/76-100 % af kvælstoffet tilbageholdes jf. sårbarhedskortet og reduktionskortet udarbejdet af Miljøstyrelsen i forbindelse med udpegningen af nitratklasserne (kilde: Danmarks Miljøportal). Fordi udbringningsarealerne er beliggende i forskellige nitratklasser, må bedriften højst have 1, 2 DE/ha som arealvægtet gennemsnit på alle udspretningsarealer. Der er ansøgt om at have en arealbelastningen til 1,39 DE/ha ved at kompensere den beregnede ekstra udvaskning af kvælstof fra rodzonen med 4,00 % ekstra areal med efterafgrøder ud over det generelle krav.

Da DE_{reel} er mindre end eller lig DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser. Dog viser udvaskningsberegningen af N beregnet via Farm-N en maksimalt tilladelig udvaskning på 63,4 kg N/ha og en reel udvaskning fra det ansøgte projekt på 63,1 kg N/ha. Således er dette også overholdt. Der er altså valgt virkemidler iform af 4 % ekstra efterafgrøder, der reducerer kvælstofudvaskningen.

Dvs. udvaskningen reduceres med 0,3 kg N/ha i ansøgt drift i forhold til nudrift situationen. Der udvaskes altså ca. 8 kg N pr år mindre fra rodzonen på ejendommens areal (49,71 ha) i ansøgt drift end i nudrift situationen, beregnet med udgangspunkt i 50 % reduktionspotentialer, idet arealerne langt overvejende er beliggende i nitratklasse 1.

Bedriften anvender referencesædskifte (S4) på alle udspretningsarealer. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår til valg af sædskifte i godkendelsen (jf. notat om Standard- og referencesædskifter, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, landområdet af 27. juni 2007).

Det er vurderet, at de generelle regler for kvælstofudvaskning er overholdt og tilstrækkelige til at beskytte tilstrækkeligt mod kvælstofudvaskning til overfladevand.

Fosforoverskud

Udspretningsarealerne er alle beliggende i opland til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor. Arealerne er dermed omfattet af beskyttelsesniveauet for fosfor, hvis der forefindes drænedede lerjorde eller drænedede/grøftede lavbundsarealer. Udspretningsarealerne i dette projekt indeholder udelukkende lerblandet sandjord (JB4), og er derfor ikke omfattet af fosforkrav, selvom arealerne er drænedede. Mindre end 1 ha af "mark 5, ejet" ligger indenfor fosforklasse I/III, men er oplyst til at være ikke-drænet, og er derfor udenfor fosforklasse. Fosfor tilført pr. ha/år i ansøgt drift er 34,3 kg P/ha/år og fosfor-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit) er 21,1 kg P/ha/år. Dette giver et fosforunderskud/ha/år for ansøgt projekt på 13,2 kg P/ha/år.

Alle arealer er beliggende i fosforklasse 0 og vurderet at være robuste ift. fosfortab og i henhold til ansøgningen er krav om fosforoverskud overholdt. For at begrænse fosforoverskudet og leve op til principperne i BAT, er der stillet vilkår om, at der tilsættes fytase til foderet. Tiltaget kan ikke teknisk medregnes i ansøgningens fosforberegninger, således det reelle fosforoverskud vil være mindre end de beregnede 13,2 kg P/ha/år.

Risikoarealer

Såfremt terrænhældningen ned mod vandløb er skrånende, er der stor risiko for overfladisk afstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes.

Ingen af udspretningsarealerne skrånere mere end 6 grader. Det er derfor vurderet, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning af fosfor fra husdyrbrugets udspretningsarealer til vandmiljøet.

Struer Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget ikke bidrager til forringelse af tilstanden i hverken vandløbssystemer eller slutrecipienten Limfjorden, når vilkårene vedr. begrænsning af kvælstofudvaskningen og det lovbestemte beskyttelsesniveau er overholdt.

4.8 International natur

Fuglebeskyttelsesområder og habitatområder indgår i det sammenhængende europæiske, økologiske netværk, som betegnes Natura 2000. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Målsætningen for Ramsarområder er, at beskyttelsen skal fremmes.

Husdyrbruget afvander via åsystemer til Limfjorden, som er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsarområde.

Bedriftens driftsbygninger ligger ca. 5 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Venø, Venøsund. Da bedriften ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at

være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Depositionen fra punktkilden på alle disse arealer er beregnet til maksimalt 0,00 kg N/ha/år. Ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke vil således ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på naturtyper i de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Det er derfor vurderet, at ammoniaktabet fra bedriften vil ikke bidrage til målbar belastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Jf. habitatbekendtgørelsen¹ er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

Bilag IV-arter

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge bilag IV-arters yngle- eller rasteområder.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning" samt kommunens øvrige kendskab vurderes, at det for tiden kan være: småflagermus, birkemus, odder, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse og markfirben.

Vandflagermus har vinterkvarter i kalkgruberne øst for Hjerm kirke. De søger føde blandt andet over søer og damme, der gerne skal være over ca. ½ ha.

Sydflagermus er en af de almindeligste flagermusearter. På grund af dens tilknytning til huse og hule træer vurderes det, at den ikke bliver påvirket negativt af projektet.

Odder er registreret i tilknytning til flere vandløb i kommunen. Odderen lever af fisk og smådyr. Den påvirkes næppe af projektet, da odder er nataktiv.

Stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse kan muligvis forekomme i vandhullerne sydvest og sydøst for ejendommen. Udspretningsarealerne ligger adskilt fra vandhullerne, der også ligger langt fra bygningerne, så vandhulls dyrene påvirkes næppe af projektet.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men bestandene vurderes at være i tilbagegang uden at situationen endnu er alvorlig. Markfirben findes primært, hvor der er sydvendte skråninger, som de kan grave deres æg ned i. Det vurderes, at de ikke vil blive påvirket af projektet.

Ud fra nuværende viden vurderes, at ændringen af svinebruget ikke vil medføre en negativ påvirkning af arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr, der er omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

¹ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

4.9 Landskabelige værdier

Landskabet omkring ejendommen er i Regionplanen 2005 ikke kortlagt som landskabeligt interesseområde.

Idet der ikke sker ændring af staldanlæg, men udelukkende ændring af inventar samt overdækning af eksisterende gyllebeholder, er det vurderet, at ændringen ikke vil påvirke de landskabelige værdier.

4.10 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Regionplan 2005 ikke særligt værdifuldt kulturmiljøer.

Det er derfor vurderet, at ændringen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

Hvis der er gravhøje på eller ved udspretningsarealerne, gøres opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

Langs mark 1,4,6 ejet og mark 5-1, forp.BV er der diger, der er beskyttede efter Museumslovens § 29a. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

4.11 Til- og frakørsel til virksomheden

Det ansøgte projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Det er i ansøgningen oplyst, at der ikke vil forekomme transport gennem byområder. Forøgelsen af transporter er efter Struer Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

4.12 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at virksomheden, for egen regning, skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra virksomheden er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at virksomheden foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra virksomheden er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling eller beregning af lugt efter gældende retningslinier. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af virksomheden.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemissionen og -depositionen, nitratudvaskning til overflade- og grundvand samt fosforoverskuddet.

4.13 Bedst tilgængelig teknik (BAT)/renere teknologi

Vedr, BAT-staldtenik, henvises til afsnit 4.4.

Intentionen i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik".

Endvidere skal virksomheden og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedst Tilgængelige Teknologi" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug). Virksomheden benytter sig til stadighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af ejendommen bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Der er i forhold til kommunens niveau for BAT på landbrugsområdet foretaget vurderinger for områderne.: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/ behandling og udbringning af husdyrgødning

-Management

Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedr. de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet at det ansøgte projekt lever op til dette.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand).

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen som værende BAT idet udarbejdelsen af planen gør at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan hvis en sådan ikke allerede forefindes.

På bedriften udarbejdes endvidere gødningsplan, der er dagligt eftersyn af anlæg mv. og registrering af ressourceforbrug, oplæring og uddannelse af personale mv, hyppig

rengøring og der er udarbejdet beredskabsplan. Kommunen vurderer at ansøger lever op til anvendelse af BAT.

-Foder

Når det gælder svinebrug mht. foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. For at leve op til krav om BAT har Struer Kommune derfor sat krav til dette.

At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT. Der er stillet vilkår om at der på bedriften så vidt muligt skal ske en løbende forbedring af fodereffektiviteten, således at N og P bedst muligt tilbageholdes samt ved fokus på bedst muligt foderblandinger til bedriftens dyrehold. Struer Kommune betragter dette som BAT.

Foderoptimering anvendes i en vis udstrækning, da der er økonomisk incitament hertil. Ønskes i projektet ikke anvendt som virkemiddel med efterfølgende vilkår. Der anvendes på ejendommen fasefodring og tilsætning af fytase til foderet.

Benzoesyre i foderet er fravalgt da det primært er anvendeligt til slagtesvin.

Struer Kommune har vurderet, at bedriften med de iværksatte tiltag, indenfor fodring, lever op til kravet om BAT.

-Forbrug af vand og energi

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på: At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- at man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- at man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- at vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- at der anvendes energibesparende belysning
- at opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- at man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- at man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem den beskrevne drift, god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

-Opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning

BAT og godt landmandskab i forhold til opbevaring og udbringning er bl.a. følgende tiltag, som sker på bedriften:

- at man opbevarer flydende husdyrgødning i stabile beholdere og udfører beholder kontrol (10. år)
- at beholderen tømmes en gang årligt og efterses for revner m.v.
- at beholderen er etableret med fast overdækning eller alternativt flydelag og logbog
- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udspretning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
- at tage højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte.
- Overdækning af gyllebeholder.

Der er fravalgt : Gylleseparation.

Det vurderes at den beskrevne drift med de stillede vilkår lever op til BAT opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Struer Kommune vurderer sammenfattende, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

4.14 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra de ovenstående punkter, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt.

4.15 Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte ændring er at skabe en rentabel produktion på bedriften. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden ændring af dyreholdet. 0-alternativet er således ikke et reelt alternativ.

Alternativt kan der satses på ændring på en anden ejendom, men da dette ville give en del ekstra transportarbejde og desuden indebære en langt mere besværlig daglig drift, anses dette ikke for at være et realistisk alternativ, der da heller ikke er undersøgt nærmere.

4.16 Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dennes konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften
- Regionplan/kommuneplanens målsætninger og retningslinier

Kommunen er opmærksom på, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Endvidere er kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. under løbende revision. Desuden er både beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for udvidelsen af produktionen på ejendommen uden for bufferområderne. Dette skyldes at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det kommunens opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt omfang "modregnes" ved en reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. Lokalt bliver der naturligvis tale om en forøgelse, men denne vil være indregnet og vurderet specifikt for udvidelsen.

For Struer Kommunes samlede vurdering af ændringen på Dalagervej 1

at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.